

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

147. szám.

Pest, september 2. 1848

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országton Kunewalder házában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Évnyegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr.
vidékre postán 3 ft. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor-hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fizettetik.

Pest, september 2.

A képviselőház mai ülése nagyon rövid volt de annál többet lehet-e belőle okulni.

Az ülés 12 órakor nyílt meg és tartott egyig.

A tegnapi lapunkban — Temerint illető — szomorú eseményt a pénzügyminister hozta a ház elébe.

Szavai szerint az egész baleset a temerini parancsnok — ha jól emlékszünk Máté ügyetlenségéből történt.

Szépen állunk!

Árulás és ügyetlenség, tehát a két tengely, mely körül közügyeink, szabadságunk és függetlenségünk kerékei forognak; árulás és ügyetlenség a két szó, a mely e nemzet önfentartást törekvéseit, lelkesülését megsemmisíti; árulás és ügyetlenség az ársó, mely e hon birtját napenként mélyebbre ássa, s melyet már a minister maga annyira lát, hogy az egyik szót ma már kimondá.

Bizony mondjuk, fényesebb de annál szomorubb s egy mélyenérző hazafikébre lesújtóbban ható elégtételt senki nem kapott, mint Perczel Mór, ki a hon súlyedése feletti bánat és aggodás dictálta szavaiért oly sádulást idézett elő, milyet egy áruló érdemelt volna meg.

Az ügyetlenség szó már elhangzott maga a minister szájából is pedig — mit olly igen pengettek — specificálva; az Isten ne adja, hogy rövid időn a másik szó is ugyanazon ajkából s ugyan egy specificálva mondassék ki.

Azt kérdé a háztól a pénzügyminister, ha valjon akarja-e a ház a gyűlés elején mondott azon szavai, hogy a horvátoknak minden igazságos kívánatait megadni kész — beváltani?

Miféle kérdés ez? hát nem mondá e nemzet, nem maga a ministerium is már a zavarok születésekor sőt az előtt is, hogy a magyar semmi népfajt elnyomni nem akar, hát nem jelentetett-e ki már a nemzet ezen akarata már többször is?

Avagy lehetnek-e a horvátoknak olly kívánatai, melyek két hóval ez előtt jogtalanok voltak, s nyolcz hét alatt jogosakká váltak? saját magunk magyarok előtt is.

Nem marad-e a jogosság ugyanaz a körülmények minden viszonyosságai közt.

Mi tagadjuk, hogy nemzetünk a horvátoknak — mint a magyar koronához tartozó népfajnak — igazságos követeléseit — mióta saját ügyeinkkel magunk rendelkezhetünk — megtagadni bármiben is kívánta volna, és soha sem ismerjük el azon — a pénzügyminister szavainak értelmében foglalt — állítást, mintha a magyar az igazságos követeléseket csak egyenként — tán lassankénti kényszerítésnek engedve ohajtotta volna megadni.

Mi kimondtuk már véleményünket a horvátügyre nézve ez előtt több hetekkel, s e vélemény ép azon feltételezett nyilatkozat volt, melyet nem régen Teleki László, és ma Kossuth is elmondott s melly szerint, mihelyt behizonyulandna az, hogy az illyr-horvát mozgalmak nem egy pártos töredék, hanem egész ország és nép érzetének önállására törekvő érzetének kifolyásai. — Horvátország szárnyaira bocsáttassék.

De ebből következik, hogy míg ez be nem bizonyul, s míg — mint költségenkívüli — a kérdésbeni mozgalom nem egy ország, hanem csak egy magát idegen zsoldba adott rablócsapat kifolyásának tekinthetvén, Horvátország a magyar korona kiegészítő részeihez tartozni meg nem szűnt; addig a társbornak minden igazságos kívánatait egyszerre és rögtön, s nem csepenként magadni az anyaország igen is késznek, és hajlandónak mutatkozik, és valja magát, de azon magosabb s ügyis megoszthatlan jogok felett, melyek egy különbözőfajú népekből álló bornak egy közös kapcsolási öszvetartásra okvetlenül megkívántatók — alkudozásokba soha, de soha sem ereszkedhetik.

Vagy teljes és rögtön elválás, vagy pedig az együttmaradhatást lehetőségessé tevő kivételes kormányzati jogok épen fönntartása és alkuba nem bocsájtása.

Ezen hongyülés rendkívüli hivatott egybe, mert a hazát meg kell menteni.

És mi is ezt tartottuk, mert a kormány eljárását ügyeink körül — miben bizni már a kevesebbekre reducall hatalomnál fogva is, ha azt bármilly kevésbé látjuk is vala életrevalónak sok-

kal inkább ohajtottunk volna biztatni — haszonvehetetlennek, károsnak s a veszélyt öregbitőnek tartottuk; de kérdjük valjon megfelelt-e a függetlenné lett nemzet ezen első gyűlése a szabadság, egyenlőség, és testvériség szent eszméit valló polgár várákozásainak, tudott-e, de csak egy nagyobb — és nemcsak Bűhne effektben határozódó — állást elfoglalni; volt-e tekintettel figyelemmel arra, hogy az első nemzeti gyűlés olly méltóságos, olly fenséges legyen, hogy annak szelleme még a törvénynek elleneszegetülési akarat is önkénytelen fejhajtásra kényszerítene, mellynek tekintené a jövő — s netán elsúlyodott gyűlésekre is — némi felemelő világot vessen?

Nem, és ezerszer nem!

És ekkor igenis értjük Kazinczi Gábornak az ülés vége felé tett azon nyilatkozatát, hogy a ház sokkal kisebb, mintsem nemzeti jutalmakat osztogathatna, s csak is illy értelemben véve, nem akarjuk kérdeni a tisztelt képviselő urtól, hogy hát ki az, a ki a nemzetnél nagyobb s következőleg felette áll, s így nem kisebb, minthogy a nemzet ügyéért küzdőknek nemzeti jutalmat osztogathatna? tán a mágások táblája azon okból, hogy magát felsőháznak hívja, s bátorságot vett a nemzet képviselőinek végzését elvetni? avagy tán a király azért, hogy Bécsben lakik, tehát felebb a Dunánál?

De hiszen mind ezeket nem kérdeztük, mert Kazinczi Gábor véleményét, a kifejtett értelemben, mi is osztjuk s bár az ellen sem deprecálunk ollyan nagyon — mit a képviselő ur főnebbi szavai mintegy igazítólággal mondott — hogy t. i. a „ház nem képviseli a nemzetet“ de ezt mint az óriási majoritásnak a kakas ülön levő embere annyival kevésbé mondtuk volna ki, mert ezen kitétel ellen — midőn azt pár hetekkel ez előtt a törpe minoritás használá — az a ropant majoritás a legélesebben kelt ki.

De volt e mai ülésnek még egy sokkal komolyabb része is.

Kossuth ajánlá a háznak, hogy úgy a teendők felett mint a ráczok ellenében álló tábort illetőleg némi felvilágosító adatai levén — a ház comitévé alakuljon.

És gyalázat! hangok — és többek — hallatszottak, miként „nem kell comité!“ de nem azért nem kell, mert az adatokat nyilvános ülésekben akarék hallani, nem, hanem azért nem kell — mert nem kell. Avagy nem kiáltották-e már eleget, hogy veszélyben a haza? nem állottak-e fel akárhányszor a ministerium mellett? avagy nem bujtatták-e német bugyogóba a magyart? avagy nem püsszegték és kiabáltak-e ele-

get a baloldalra, s nem éljenztek-e meg ahányszor az olaszkérdésbeni politikát? és minden-e ezenkívül mindennap a fagylalásban, hol elbeszélnek, mifly kutyául állunk, sápitoznak és óbégatnak. Mit akarunk mi még többet, majd bizony még fehér haját névességnek magoknak a comitè-zással, mellynek tárgyairól még szólni sem szabad, hogy a titok majd oldalakat üsse ki! Majd ha virad!

És ha Kossuth ismét nem szól, miként azt a ház ne tegye, hogy a felvilágosításokat magától elutasítsa, elmentek volna Liciniusba s parvarha küldötték volna az egész comitét.

Balog János egy indítványt tett, hogy a képviselők adják oda két napi díjait a sz. Tamásnál magokat kitántott sorozatbeli egyéneknek, elismerésül, becsülés és ösztönzés jeléül; s a ház benne utólag is mit sem határozott.

Balog János indítványa éppen abban talált volna helyt, ha az a ház határozata által emeltetett volna fontosságra; azonban ez nem történt, mert — Nyári véleményeként — ez privát dolog, s mindenkinek szabad akaratjában határozódik. Mi e kérdést éppen nem vették volna a jogi tételre, hogy mint rendelkezhetik, vagy mint nem rendelkezhetik a ház tagjainak eszényével, hanem ohajtottuk volna, hogy az indítványra a ház egyhangu helyesléssel felálljon s így minden commentatiókat olvágva tetteleg határozzon. Így lett volna a cél a jó benyomás elérve, a helyett, hogy most az indítvány egy simplex collectívá fog tén változni, mellynek a tervezett hatása soha sem lesz meg.

Kár hogy az indítványt Kossuth nem tevő.

Ennyi kedvelenségek közt jutott mégis egy kis örömrész is a mai ülésben, s ez a pénzügy-minister azon hivatalos nyilatkozatából származott, hogy a német szövetséghez küldött követünk Szalai a szövetség feje által illyennek elfogadtatott, s nem sokára onnan is fog Pestre egy német követ küldetni. A pénzügyminister egyszermind jelenté, hogy ez a több országokra nézve is be fog következni.

Örömmel értettük továbbá azt, hogy a ministerium — mint ezt e lapok 143 számában Váczról írt levélben javasoltuk — az európai hatalmakhoz manifestumokat szándokszik bocsátani. —

És itt felhívjuk a ház önértését, vesse el a kicsinyszerűsködést, félelmet, tartozkodást és csimogató politikát és a manifestum elébe hozatala esetére tegyen egy férfias egy magához, e nemzet méltóságához illő szikárd és határozott nyilatkozatot, s ne hagyja szemét elhomályosítottai rémképek előbetartásával, sem félelmet tele beszéltetni Radetski seregével.

Tegyen a ház legalább egyetlen méltóságos lépést. —

Csernátoni.

Pest. September 2.

Per deos immortales hová jutottunk?!

Igy óbégat a jámbor táblabiro a ráczos tornácson, ha pipaszó közben a mai nap váratlan híreit meghallja.

A táblabiro egyanis még egészen a tegnapi órákig azon legboldogabb illusioban élt, hogy a marciusi napok rövid larmája után ismét béken lefekhetik s mint az előtt a pragmatica sanctio — ugy most a független ministerium árnyékában nagy kényelmesebbül várva akár örökkévalóságig elnyujtózhatand.

S midőn hallá Kossuth szavait, hogy Magyarországból három év alatt paradicsom lehet; egyet pödörített bajuszán, nagyott ivolt az áldott ministerium egészségére, juhászbundástól kiballagva kertébe, kilencz szibrafáját megkeresztelé e halhatlan férfak nevére és várva várta az arany időt, midőn Magyarországon a csatából is indigót fáznek a bogácskóró fentjárt pedig marok arannyal fizetik.

És pro coronide utósó forspontján berándult a választmányba, s nagyszerű bizalomsvavazattal küldött Pest-Budára e paradicsomi kormányának, hogy aza dufart alatt csak alig alig fért be.

Aztán hazament s öntetsző nyugodtsággal számította löcsei kalendarioma szerint a napokat s heteket, miknek teljességében eljövend a ministeri rendelet, hogy a curia cum appertinentiis rögtön paradicsomná változzék.

Oh szegény — horzasztón csalódott! táblabiro sajnálatlalt látjuk rajt esik ki a bozontos bajusszal enyelgő kulacs rezekelő kezéből, mint kiált kétségbeesetten pászt benned a veled született katonai bátorság, s mint hasad meg ijedtében kétfontos tajtpipád midőn olvasod, hogy a rácz — ki felől azt sem tudád négy hónap előtt, ha valjon van-e e világon vagy nincs — azzal fenyeget, hogy mindenestül felfal bennünket, s a téli quartélyt Buda várába teszi által.

Táblabiro barátunk, biz erre magunk is azt mondjuk, hogy már több kétfonól, kivákt ha tovább is csak a régi hamaupalykeszerű alapszékonyaságban hanyóltunk, mellyben öt hó óta világ csufjára ásitóznánk.

Hanem megvárjuk, még pedig jogosan várjuk azon kormánytól, melly két kézzel nyult a bizalomsvavazatok után, hogy nem hagyja rövidlátás kudarczába esni a votizálók nagy seregét, és megmutatandja, hogy ember tud leani a gáton.

Megvárjuk hogy ha késlekedési politikáját olly átalakodottan védelmezé mutassa meg, hogy számításában biztos volt, s az események gyepőit aszal nem szalasztá ki egy porcra is kezéből.

Mert hogy ha engedékenysége által a biztos győzelem, melly még nem régen kétszerkettő volt, mostanra kétségessé, vagy éppen lehetlenné változott, ha e kormány a siker felől kétségbe esve egy napon azt mondaná a háznak: képviselők, a mi politikánk nem képes megmenteni a hazát, hanem in azok, kik minden lépteinkben gáncsolódtak, vegyék át a tárczákat, s intézkedjenek önbelátásuk szerint, mutassák meg, hogy ők derekabb legények, s többet tudnak, mint mi, — ha ez történik, . . . e vakmerő játékra nem tudnánk mit mondani.

Nem tudnánk nevet adni ez eljárásnak, melly midőn a legelső factort az időt téllenül elvesztetel, melly előzhető volt, melly csak azért, hogy egy forradalom vértelküli bevégzésének képzel dicsősége övé legyen, néhány lázadó iránti kiméletből a haza lételét koczára tevé, a tört kormány-

rudat a megcsalt nemzet kezébe lökné akkor, midőn e felszeg politikájával az állodalom hajóját Scylla és Charydis halálos sziklái közé vezette.

Ministerek! a nemzet hajója felelőség terhe alatt bizatott kormányzástok alá, vigyáztok meg vissza a révbo, honnan elindítátok, de rontott munkátok helyrehozását senkitől nem követelhetitek.

Csaszó. Bencze.

Mákvirágok.

— Egy bécsi lap — melly b. Demantól látszik megszégyeníteni akarni — tegnapelőtt azon nevezetes ujságot tudatá olvasóival: hogy Kossuth megszökött két millióval Amerikába. Ehez nekünk semmi hozzászólni valónk nincs, csak annyit kívánunk az érintett lap szerkesztőjével — csupa collegiális szempontból — tudatni — hogy az említett két milliót Kossuth csupa pengő krajczárookban vitte el az oldalzsebében.

— Fel vagyunk hatalmazva jelenteni, hogy azon malitiosus hir, mintha a posták rendezésére nézve a kereskedelmi minister részéről valamely erélyesebb lépés tétélt volna, merőben alaptalan.

— Hire van, hogy a képviselők napi díjjainak rendezésére nézve rövid időn egy új terv fog a ház elébe terjesztetni, melly szerint a legtöbbet beszélők legkevésbébb napi díjt fognak huzni. Azt mondják ezen új terv következtetésében a naponkénti kiadás 100 pengő forintnál többet nem teend.

— Egy másik törvényjavaslat első §-sa szerint a korona árverés utján a többet ígérőnek eladatik, s a bejövendő öszvegből az önkényeseknek bakkancs fog csináltatni; a 2-ik §. a korona eladtván, az accessorium sequitur suum principale elvénél fogva — a koronaári hivatal is megszűnik. A jelenlegi koronaárok — mint semmit nem tevési analóg foglalkozásra — állodalmai alkikárokká fognak kineveztetni.

— Ezen törvényjavaslat ellenében egy más képviselő csak azon módosítványt szándokszik tenni, hogy a koronaárok vételesenek principateknak, következésképp előbb ezek bejutasanak el.

— Nagyon beszélt, hogy a ministerium közlelebről indítványozni fogja a ház előtt Perczel rendreutasításának megszüntetését. A kérdéshez — hir szerint — állást köti a ministerium.

— A fennebb érintett bécsi lap szerint Pest ostromállapotban van. Erről ugyan nekünk is tudni kellene valamit, de hiszen meg lehet, hogy csak von einer gewissen Entfernung láthatók a dolog valódi világukban, s ezt onnan állítjuk, mert éppen mi is most véljük kikocsizni látni Batthyánit és Déakot a mihálytéri Burgkapun egy félfedelő bérkocsiban. Batthyá-

ni egy roppant hosszúságú proclamatióját olvas a sorozatbeli tisztekhez, Deák egy másikat a horvátokhoz, ezenkívül egy harmadik proclamatio van a kecsi balzsebében az oláhokhoz, egy negyedik a jobb zsebben a szászokhoz, s még egy hatodik a kolosvári septemviralistákhoz a bakon ülő huszár kezében. Hátul van felkötve a podgyász, melly egy ujdonuj ládából áll, s kényes homíval letinek lenni látszik, mert a gőzhajó-expeditor figyelmeztetésül felső részére ez van írva: *O bem*. Ah! de éppen most veszünk észre egy más írást, a kocsi felé fordított oldalon, s bár eldugva van is, de mégis kiolvassuk a következőt: 200,000,000 Gulden C. M. A bércocsis gebei alig tudnak haladni a nagy terűh alatt, egy schusterpub pedig így szól a fűszerhez.

Nal der Bauch und der Bart daim Wagen drin sey'n's á száne 200 millió-nen werth.

Csernátoni.

A gyászos tomerini nap előtt a csatában jellesben viselék magokat: Közig Sándor nemzetőri hadnagy, ki is több évekig szolgálván a pattan-tyúsk között, most mint nemzetőr jutalomra méltóan eresztette az ágyugolyókat a rablók közé.

Minden lövést a sorkatonaság menydörgő éljenzése követte.

Példás bátorságot mutatott továbbá Horvát Laczi, Lenkey őrnagy lelkes segéde.

Mig ő buzditotta a népet, a nemzetőrsereg nem tudott gyáván megijedni.

A nemzetőrség mindenütt ott volt, hol veszély mutatkozott; a többi között egyszer, egyenesen neki ment az ágyúnak.

A császár-huszároknak a nemzet hálaival tartozik, illy katonákban kedve telhet a magyarok istenének.

Ha ezeket a rácz megpillantja, úgy fut, mint az ördög a teménytől.

Mészáros hadügyminister ma délután 4 órakor utazott át Járekon, s Pétervárra ment.

Hallotta az ágyúk menydörgéseit, . . . látta feléje rohanni a ráczokat, . . . egy kicsibe múlt, hogy a rablók által el nem fogatott, érzi a körülmények fontosságát, és hiszem, hogy Péterváron meg fog rólunk emlékezni.

Tudja, hogy itt a ráczok 12 ágyúval lövődöznek ránk; s mi nekik csak ötlet felelhetünk.

Tudja: hogy alig van egy pár száz sorkatona, s hogy a rácz annyi, mint a hangya.

Látott tiszta szemmel, s teljesen hisszük azt, hogy katonát, s ágyúkat küldend segítségünkre.

K. I.

Mármárosi képviselő, s alispán Mihály Gábor, Mármarost, s a körülte fekvőn magyárkba a román mozgalmak végett kormány biztosul van kiküldve.

Tehát betelt mi a Marczius 15-ikében jövendőteltet, van román mozgalom a kárpát vidékei

is, s ki kellett Mihály alispánt a kormánynak a mozgalom lecsillapítására küldeni, nem lett volna tehát czélszerűbb, ha mindjárt az országgyűlés megnyitásakor, midőn Mihálynak mármárosi főispánna lendő kinevezetése többfelől, s párszor e lapokban is sürgette ez — egész Mármáros által, (mellynek csak egy kis részecskéje magyar, a többi oláh, és orosz,) természetesen felkarolt kívánság teljesítettik, — s halogatása által nem árulja el a ministerium azt, hogy nem bizik az oláhság hűségében, hazafiságában akkor, midőn más részről a bujtogatásoknak szabad tért engedett, mint a következők mutatja.

Már maga Mihálynak főispánna kinevezetése, mit az oláhság olly igen várt, s olly bizton remélt is, meggyőzte volna a románajkuakat arról, mi most a földolog, hogy t. i. a magyaroknak hozzájuk bizalma van, s hogy az új független ministerium alatt románajkuak előtt, a régienél sokkal szebb, s a magyarajkuakkal egyenlő jövendő áll. —

A ministeriumnak tetszett mint a horvát ügyben, itt is várakozni, de mine, arra, mig a vérsz nagyobodik, mintha nem lenne elég már az eddigi is, s aztán most is nem főispánna nevezi ki Mihályt, hanem pusztán kormánybiztosul küldi ki, holott mármárosi főispánna kinevezetése, akár akarják hinni akár nem, azon a vidéken egyik főtenyezője lenne a rend helyreállításának. —

Nyilatkozat.

Insbukból történt visszajövetelem óta betegkedésem miatt — Pesttől távol lenni kénytelenitvén: úgy történt, hogy ez idő óta az újságokban jelen nem leheték.

Meggyőződésemmek teszek eleget, midőn kijelentem: hogy én — minden tekintetben — mind szellemre, mind pedig ruházatra nézve — magyar katonaságot kívánok.

És mivel ezt kívánom, kinyilatkoztatom: hogy én — hadügyminister ujonczozási törvényjavaslatára 4, 5, 6. §-ra — mint schwarzgelbre — nem mel szavazok vala. Pest, sept, 1. 1848.

Bay Antal, képviselő.

Fejér megye.

Szerkesztő!

Tényt írok, megtörténtet. —

Gondolja csak, hogy jártam becses lapjával.

Helységünkben lakik egy Borovecz nevezetű úr, kinek vastagsága csaknem annyi, a mennyi magassága, s ki talpig becsületes ember volna, — csak pap ne volna. —

Tehát megint pap!! De csak hallja tovább.

Ennek van egy káplánja, ki annyiban különbözik princípálisától, hogy sokkal vékonyabb, és — szabadelvű.

Ezen tisztelt egyén több ízben elkérte tőlem a Marczius, de csak titokban olvastatta, mert a régi időkön merengő öregből igen félt.

Történt azonban, hogy épen a Marczius olva-

sásán érte az öreg a fiatal, — de nem — mástértalás káplán urat.

Nojszen volt hadd el hadd!!

Nem volt olly rossz, és olly rút, mit el nem mondott a Marcziusról és a mostani ifjuságról.

Önt, szerkesztő, lázitonak, az ifjuságot mivelletlennek, durvának nevezé; továbbá, hogy jelenleg a fiatalság magát okosabbnak hiszi az öregek-nél: pedig — úgy-e tisztelendő úr — csak az aggkor hozza meg az élettapasztalást s bölcses-séget!!

Sőt tán mind összetépte volna túlbuzgó hazafüi érzetében, ha azt nem tudta volna, hogy az enyim; de a vagyonsátorság szent, s így a feleséges műtételt véghez nem vihette.

Tisztelendő atya! tiszteljük az ősz fűrtöket, de csak úgy, ha rá érdemesek; ha az ősz hajak olly élet koronájaként ragyognak, mellynek folyamán az emberi s hazafüi kötelességek megfejtva nem valának!!

Sátán Körme.

Kérges Benedeknek.

Ön sziveskedett a „Marczius Tizenötödike“ 144-ik számában nekem rohanni, s magán beszélgetés közt mondott szavaimat elcsavarva, és saját modorával commentálva, a jelentéstelen eszmecsereből gyanúsító következtetéseket vonva, úgy állítani csekélységemet, a közönség s küldőim elébe, mintha a státusadósságok feltétlen elvállalásának, a ministerium által kiküldött kurtólője, s hazatérő apostola volnék.

Ime feleletem.

Mit hisz, mit nem hisz a ministeriuma státusadósságok kérdésében, én nem tudom, mert én hivatalom dolgait végezve, ministerium politikájának részleteibe avatva nem vagyok. Annnyit tudok, hogy Deák Ferencz martiusi napokban, Bécsben legerélyesebb ellenzője volt a státusadósságok elvállalásának, midőn ez, az 1848-diki törvények szentesítése feltételeként követeltetett. Azt is jól tudom, mit mondtam egy alkalommal, minden „szétrokétázási czél“ nélkül, magán beszéd kösben, a Casinóban, nem pedig „itt ott a városban a kávéházakban, csapszékekben.“

Én ennyit, és se többet se kevesebbet mondtam: „semmi jogtalanabbat nem ismerek, mint azon követelést, hogy a státusadósságoknak, mellyek tudunk s egyezésünk nélkül tétettek, s javunkra nem fordítottak, bármely részét elvállaljuk; de ha a kérdés úgy fogna állani, hogy vagy ferradalmi tere lépjünk most, midőn nemzeti erőinket még eléggé ki nem fejtettük, s népünket a nyert szabadság méltánylására s megvédésére elléggé el nem készíthettük, vagy pedig a státusadósságok egy részét, melly ne menjem többre, mint a mennyibe hosszabb hadviselés kerülhet, s a mennyit Magyarország lakosai az austriai státusbanquerote által vesztenének, elvállaljuk, akkor inkább a státusadósságok egy részét vállalom el, de csak a következő feltételek alatt. „mind addig egy krajczárt se fizessünk, mig az ország teljesen pacificálva, s a camarilla által felizgatott polgárháboru megszüntetve nem lesz; ugyanazon perczen, midőn illy tractátust aláírunk, önállóságunk-, függetlenségünk- s sza-

badságunknak önmagunk által formulázott chartája az európai nagy hatalmak, az angol, francia és német által garantírozottassék, ugyanezen hatalmaknak Pesten már követei legyének, s nekünk Párisban, Londonban, Frankfurtban szinte követaink, és kedvező-kereskedelmi szerződések költessenek, mellyek a nagy népekhez anyagi érdekek lánczaival is kapcsoljanak.

Illy feltételek mellett mondtam én csak elfogadtatónak a státusadosságok egy részének fizetését, hozzá téve, hogy ez nem is nemzeti becsület kérdése, mint némelyek hibásan felfogják, hanem egyenesen politikai calculus kérdése; hogy a státusadosságok elvállalása, ha önkényt történik, s ha a fizetés önpénzügyministerünk által, önalkunk s feltételeink szerint intéztetik, nemzeti önállásunkat nem veszélyezteti, sőt megerősíti; hogy szoknak okoskodása, kik inkább elveszni akarnak mint okosan, de nem becsületlenül alkudni, nevetséges, sőt követnél kötelességsértő is, mert az egyén oda vetheti életét egy szép eszméért áldozatul és ez költőileg szép s hősiesség lehet, de a képviselőnek a nemzet életét kockáztatni nem szabad.

És ennyit, és se többet se kevesebbet mondtam: semmi jogtalanabbat nem ismerek, követelést, hogy a státusadosságoknak, mellyek tudunk egyezésünk nélkül tétettek, s javunkra nem fordítottak, bár melly részét elvállaljuk; de ha a kérdés úgy fogna állani, hogy vagy forradalmi térre lépünk most, midőn nemzeti erőinket még eléggé ki nem fejthettük, s népünket a nyert szabadság méltánylására s megvédésére eléggé el nem készíthettük, vagy pedig a státusadosságok egy részét, melly ne menjen többre, mint a mennyibe hosszabb hadviselés kerülhet, s a mennyit Magyarország lakosai az austriai státusbanquerotte által.

Tóth Lőrincz.

A Rel. és nevelés borzasztóképen kidicséri a barátokat.

Engedje meg szerkesztő, hogy a panegyrikumot én folytathassam — a Marciusban.

Hadd lássuk, milly derék jámbor emberek azok a szigorú fegyelem alatt élő székid szerzetesek, kik bajusz, attila, s doli nők után nem sohajtoznak, miként Danielik állítja — nem tudom tiszta meggyőződésből-e? — azon papok ellenében, kik elég becsületesek voltak a farizeusi álarcot levéve, a caelibatus ellen nyilt harcra kilépni.

S mivel contraria juxta se posita sibi. tehát tegyük a barátot a musulman mellé.

Mi fog az egészből kiszülni?

Egy roppant hasonlatosság.

Mind a kettő paradicsomba ohajt jutni, — s hogy könnyebben czélt érjenek, fejüket beretváltatják. A musulman egy kis kontyot meghagy fejetején, hogy annál fogva a nagy próféta könnyebben átlódithassa őt, a nagy ökörből készült vacsorához, hol minden hívőre egy teríték vár.

A barát nem hagy kontyot a feje tetején, nehogy az ördögnek munkáját könnyítse, midőn lefelé teendő vele azon sétát, mellyet a nagy próféta hiveivel fölfelé teendő.

Ha a Ramazon elérkezik, a musulman éhen szomjan tölti az egész napot, a csillag feljöttével azonban háromszorosan kielégíti azon szemtelen követelést, mellyet közönségesen gyomornak szoktunk nevezni. De a barát, a barát — szegény! félek, hogy végkép odalankad a derék honpolgár a böjt iszonyu szigora alatt. Ő — s most tudom ökölnyi könyekben olvadand fel résztvevő sziveteknek rettenő fájdalma! oh derék emberbarátok! — Ő egész 47 napig kénytelen nélkülözni az ételek fejedelmét — minden szájak, s egészséges gyomrok legfőbb koblenczét a húst, — a húst! mellyet legyen az bár főtt, vagy sült, nyers, vagy eleven, annyira meg tud kívánni sok ember fia, hogy gyomra, vagy szíve — a mint jön — majd megszakad. Mit cszik tehát a szegény csuklya e 47 nap alatt? marhabus helyett rák, vagy csik úszik levesében, mellyet főtt, sült, és becsinált halak, némely finomabb tésztákkal együtt kísérnek. Éi-e aztán nyomorultabban csak egy szegény ember is széles e világon a szegény barátnál? nem volna-e ezen rettenő, vagy is borzasztó állat — bocsánat — emberkinzés megszüntetésére okvetlen szükséges társaságoknak alakulni valódi emberbarátokból, vagy a kormánynak a dologba betekintési, s nem engedni, hogy a hazá ezen munkás polgárai — ??! — ne tengődjenek szegény ember asztalának hula-dékaiból; de munkásságukhoz — ??! — illő jövedelemben részesüljenek; én részemről Magyarhon összes mogyorós berkeit donatione regia mediante nekik adatnám.

A musulman bort nem iszik, de annál több pálinkát; a barát mind a kettőt jónak találja, és azért mind a kettőt megissza, főleg böjton kétszeres adagban, hogy az emésztő kis istent, ki a 47 napi sovány — ??! — áldozatok miatt fenyegetőzővé válhatnék, elkábithassa.

A musulman stb. az ördög tudná még mind elszámolni.

Egy káplán.

H I R D E T É S E K.

Hajnövesztő kenet,

mellytől a vörös, szőke és ősz haj, barkó, szakál és bajusz is rövid időn szépen megfeketül, — ismét újra készülve kapható, még pedig kívánság szerint szagosan s szag nélkül. Pesten bálvány-utca 183. Ára 2/3 — 1 és 2 pft.

Dr. Malatides.

(2—3)

Szeder-fát

ültetésére alkalmas — mintegy 100 hold — föld közel Pesthez a legolcsóbb áron bérebe adandó: a bérleni kívánók bővebb tudósítást kaphatnak Pesten a barátok téréen 410. sz. alatti Kis Jankovich házban a ház mesternél.

Magyar központi vasut.



Naponkinti indulások 1848-dik szeptember 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 percz.

„ „ Tehervonat déltiben 11 órakor személyvonat délut. 1 1/2 óra.

Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 7 órakor.

„ „ délután 3 óra 30 percz.

Váczról Pest felé reggel 8 óra 30 percz.

„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.